

ANALIZA MATEMATYCZNA 3.
LISTA ZADAŃ NR 3
POCHODNE CZĄSTKOWE, KIERUNKOWE I GRADIENT FUNKCJI.

1. Wyznaczyć na płaszczyźnie \mathbb{R}^2 linie zadane parametrycznie:

- 1) $x(t) = \cos(2\pi t) + 1, \quad y(t) = \cos(2\pi t) + 3, \quad t \in [-2, 1]$
- 2) $x(t) = 3 \cos(2\pi t) + 1, \quad y(t) = 3 \cos(2\pi t) + 3, \quad t \in [-2, 1]$
- 3) $x(t) = 3 \cos(2\pi t) + 1, \quad y(t) = 3 \sin(2\pi t) + 3, \quad t \in [-2, 1]$
- 4) $x(t) = 2 \cos(2\pi t) + 1, \quad y(t) = 3 \sin(2\pi t) + 3, \quad t \in [-2, 1]$
- 5) $x(t) = 2 \cos(2\pi t) + 1, \quad y(t) = 3 \cos^2(2\pi t) + 3, \quad t \in [-2, 1]$
- 6) $x(t) = 2 \cos(2\pi t) + 1, \quad y(t) = 3 \sin^2(2\pi t) + 3, \quad t \in [-2, 1]$
- 7) $x(t) = t, \quad y(t) = -\sqrt{4-t^2}, \quad t \in [-2, 2]$
- 8) $x(t) = -\sqrt{4-t^2}, \quad y(t) = 4-t^2, \quad t \in [-2, 2]$
- 9) $x(t) = \min\{t, 1-t\}, \quad y(t) = \max\{t, 1-t\}, \quad t \in [-1, 1]$

2. Wyznaczyć w przestrzeni \mathbb{R}^3 linie zadane parametrycznie:

- 1) $x(t) = 2t, \quad y(t) = 3t, \quad z(t) = 4t, \quad t \in [1, 2]$
- 2) $x(t) = 2t + 3, \quad y(t) = 3t + 4, \quad z(t) = 4t + 5, \quad t \in [-1, 3]$
- 3) $x(t) = 2t^2 + 3, \quad y(t) = 3t^2 + 4, \quad z(t) = 4t^2 + 5, \quad t \in [0, 2]$
- 4) $x(t) = 2t^2 + 3, \quad y(t) = 3t^2 + 4, \quad z(t) = 4t^2 + 5, \quad t \in [-1, 2]$

3. Obliczyć pochodne cząstkowe podanej funkcji $f(x, y)$ (na maksymalnej dziedzinie) i określić ich dziedziny:

- 1) $f(x, y) = x^7 y^9 + x e^{xy}, \quad 2) \quad f(x, y) = \ln(x^2 + y^3), \quad 3) \quad f(x, y) = |x| + |y|$
- 4) $f(x, y) = \frac{x^{10} y^{20}}{x^2 + y^2}, \quad f(0, 0) = 0, \quad 5) \quad f(x, y) = \frac{xy^2}{x^2 + y^2}, \quad f(0, 0) = 0,$
- 6) $f(x, y) = \frac{e^{xy} - 1}{x}, \quad f(0, y) = y, \quad 7) \quad f(x, y) = \frac{xy}{x^2 + y^2}, \quad f(0, 0) = 0,$
- 8) $f(x, y) = \frac{\sin(xy)}{x}, \quad f(0, y) = y, \quad 9) \quad f(x, y) = \frac{x^2 y^3}{x^4 + y^4}, \quad f(0, 0) = 0.$

• Gradient funkcji $f(x, y)$ w punkcie $(a, b) \in D_f$ to wektor: $\nabla(f)(a, b) = \left[\frac{\partial f}{\partial x}(a, b), \frac{\partial f}{\partial y}(a, b) \right]$

4. Obliczyć gradient $\nabla(f)(a, b)$ danych funkcji dwóch zmiennych $f(x, y)$ w punkcie (a, b) :

- 1) $f(x, y) = \sqrt{xy} \quad (a, b) = (2, 4)$
- 2) $f(x, y) = \cos xy \quad (a, b) = \left(\frac{\pi}{3}, 2\right)$
- 3) $f(x, y) = \ln xy \quad (a, b) = (1, 3)$
- 4) $f(x, y) = \ln(x^2 + y^2) \quad (a, b) = (-2, 2)$
- 5) $f(x, y) = \sqrt{3 + x^2 + y^2} \quad (a, b) = (2, 3)$
- 6) $f(x, y) = \sqrt{16 - x^2 - y^2} \quad (a, b) = (2, -1)$
- 7) $f(x, y) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}} \quad (a, b) = (3, 4)$
- 8) $f(x, y) = \sin \sqrt{x^2 + y^2} \quad (a, b) = (3\pi, 4\pi)$
- 9) $f(x, y) = x^2 y^3 \quad (a, b) = (-1, -1)$
- 10) $f(x, y) = x^2 - y^3 \quad (a, b) = (-3, 2)$

- Pochodna kierunkowa funkcji $f(x, y)$ w punkcie $(a, b) \in D_f$ w kierunku wektora $\vec{v} = [v_1, v_2] \in \mathbb{R}^2$, gdy $\|\vec{v}\| = \sqrt{v_1^2 + v_2^2} = 1$, jest dana wzorem:

$$D_{\vec{v}}(f)(a, b) = \langle \nabla(f), v \rangle = v_1 \cdot \frac{\partial f}{\partial x}(a, b) + v_2 \cdot \frac{\partial f}{\partial y}(a, b)$$

5. Obliczyć pochodną kierunkową $D_{\vec{v}}(f)(a, b)$ podanych funkcji dwóch zmiennych $f(x, y)$ w punkcie (a, b) w kierunku podanych wektorów $\vec{v} \in \mathbb{R}^2$:

1)	$f(x, y) = \sqrt{xy}$	$(a, b) = (2, 4)$	$\vec{v} = [1, 1]$	$\vec{v} = [-1, 1]$
2)	$f(x, y) = \cos xy$	$(a, b) = (\frac{\pi}{3}, 2)$	$\vec{v} = [1, \pi]$	$\vec{v} = [-\pi, 1]$
3)	$f(x, y) = \ln xy$	$(a, b) = (1, 3)$	$\vec{v} = [2, 4]$	$\vec{v} = [-2, 2]$
4)	$f(x, y) = \ln(x^2 + y^2)$	$(a, b) = (-2, 2)$	$\vec{v} = [1, 1]$	$\vec{v} = [-1, 1]$
5)	$f(x, y) = \sqrt{3 + x^2 + y^2}$	$(a, b) = (2, 3)$	$\vec{v} = [2, 1]$	$\vec{v} = [-1, 3]$
6)	$f(x, y) = \sqrt{16 - x^2 - y^2}$	$(a, b) = (2, -1)$	$\vec{v} = [1, 2]$	$\vec{v} = [-2, 1]$
7)	$f(x, y) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + y^2}}$	$(a, b) = (3, 4)$	$\vec{v} = [3, 1]$	$\vec{v} = [-1, 3]$
8)	$f(x, y) = \sin \sqrt{x^2 + y^2}$	$(a, b) = (3\pi, 4\pi)$	$\vec{v} = [0, 1]$	$\vec{v} = [-1, 0]$
9)	$f(x, y) = x^2 y^3$	$(a, b) = (-1, -1)$	$\vec{v} = [2, 5]$	$\vec{v} = [-3, 2]$
10)	$f(x, y) = x^2 - y^3$	$(a, b) = (-3, 2)$	$\vec{v} = [3, 1]$	$\vec{v} = [-2, 3]$

- Gradient funkcji $f(x, y, z)$ w punkcie $(a, b, c) \in D_f$ to wektor:

$$\nabla(f)(a, b, c) = \left[\frac{\partial f}{\partial x}(a, b, c), \frac{\partial f}{\partial y}(a, b, c), \frac{\partial f}{\partial z}(a, b, c) \right]$$

6. Obliczyć gradient $\nabla(f)(a, b, c)$ danych funkcji trzech zmiennych $f(x, y, z)$ w punkcie (a, b, c) , dla:

1)	$f(x, y, z) = z\sqrt{xy}$	$(a, b, c) = (2, 4, 2)$
2)	$f(x, y, z) = z \cos xy$	$(a, b, c) = (\frac{\pi}{3}, 2, 3)$
3)	$f(x, y, z) = z \ln xy$	$(a, b, c) = (1, 3, -1)$
4)	$f(x, y, z) = \ln(x^2 + y^2 + z^2)$	$(a, b, c) = (-2, 2, -1)$
5)	$f(x, y, z) = z\sqrt{3 + x^2 + y^2}$	$(a, b, c) = (2, 3, -1)$
6)	$f(x, y, z) = \sqrt{16 - x^2 - y^2 - z^2}$	$(a, b, c) = (2, -1, -2)$
7)	$f(x, y, z) = \frac{z}{\sqrt{x^2 + y^2}}$	$(a, b, c) = (3, 4, -2)$
8)	$f(x, y, z) = \sin \sqrt{x^2 + y^2 - z^2}$	$(a, b, c) = (3\pi, 4\pi, -\pi)$
9)	$f(x, y, z) = x^2 y^3 z^4$	$(a, b, c) = (-1, 1, 2)$
10)	$f(x, y, z) = x^2 - y^3 + z^4$	$(a, b, c) = (-3, 2, -2)$

- Pochodna kierunkowa funkcji $f(x, y, z)$ w punkcie $(a, b, c) \in D_f$ w kierunku wektora $\vec{v} = [v_1, v_2, v_3] \in \mathbb{R}^3$, gdy $\|\vec{v}\| = \sqrt{v_1^2 + v_2^2 + v_3^2} = 1$, jest dana definicją:

$$D_{\vec{v}}(f)(a, b, c) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a + tv_1, b + tv_2, c + tv_3) - f(a, b, c)}{t}$$

a obliczyć ją można także wzorem:

$$D_{\vec{v}}(f)(a, b, c) = \langle \nabla(f), \vec{v} \rangle = v_1 \cdot \frac{\partial f}{\partial x}(a, b, c) + v_2 \cdot \frac{\partial f}{\partial y}(a, b, c) + v_3 \cdot \frac{\partial f}{\partial z}(a, b, c)$$

7. Obliczyć pochodną kierunkową $D_{\vec{v}}(f)(a, b, c)$ podanych funkcji trzech zmiennych $f(x, y, z)$ w punkcie (a, b, c) w kierunku podanych wektorów $\vec{v} \in \mathbb{R}^3$:

1)	$f(x, y, z) = z\sqrt{xy}$	$(a, b, c) = (2, 4, 1)$	$\vec{v} = [1, 1, -1]$,	$\vec{v} = [-1, 1, 1]$
2)	$f(x, y, z) = z \cos xy$	$(a, b, c) = (\frac{\pi}{3}, 2, -1)$	$\vec{v} = [1, \pi, 2]$,	$\vec{v} = [-\pi, 1, 1]$
3)	$f(x, y, z) = z \ln xy$	$(a, b, c) = (1, 3, -2)$	$\vec{v} = [2, 4, -1]$,	$\vec{v} = [-2, 2, 1]$
4)	$f(x, y, z) = \ln(x^2 + y^2 + z^2)$	$(a, b, c) = (-2, 2, -1)$	$\vec{v} = [1, 1, 0]$,	$\vec{v} = [-1, 0, 1]$
5)	$f(x, y, z) = z\sqrt{3 + x^2 + y^2}$	$(a, b, c) = (2, 3, -1)$	$\vec{v} = [2, 0, 1]$,	$\vec{v} = [0, -1, 3]$
6)	$f(x, y, z) = z\sqrt{16 - x^2 - y^2}$	$(a, b, c) = (2, -1, -2)$	$\vec{v} = [1, 0, 2]$,	$\vec{v} = [-2, 1, 0]$
7)	$f(x, y, z) = \frac{z}{\sqrt{x^2 + y^2}}$	$(a, b, c) = (3, 4, -1)$	$\vec{v} = [3, 1, -3]$,	$\vec{v} = [-1, 3, 1]$
8)	$f(x, y, z) = z \sin \sqrt{x^2 + y^2}$	$(a, b, c) = (\frac{3\pi}{2}, 2\pi, 2)$	$\vec{v} = [0, 1, 2]$,	$\vec{v} = [-1, 0, 1]$
9)	$f(x, y, z) = x^2 y^3 z^4$	$(a, b, c) = (-1, -1, 2)$	$\vec{v} = [3, 5, 8]$,	$\vec{v} = [-3, 2, 1]$
10)	$f(x, y, z) = x^2 - y^3 + z^4$	$(a, b, c) = (-3, 2, -1)$	$\vec{v} = [0, 3, 1]$,	$\vec{v} = [1, -2, 3]$